

سن جایگیری آمیزه های رنگین در جنوب باختری ارومیه

اکرم علیزاده ، دکتری تکتونیک از دانشگاه شیراز، ۱۳۸۷، عضو هیئت علمی دانشگاه ارومیه،
ak.alizadeh@urmia.ac.ir

چکیده:

ملانژها یا آمیزه های رنگین نقش کلیدی را در تفسیر کمربندهای کوهزایی بازی می کنند به ویژه آن که فرآیندهای دگرشکلی و دگرگونی را نیز در برخورد قاره- قاره تجربه کرده باشند. مجموعه آمیزه رنگین در ارتفاعات دالامپر واقع در جنوب باختری شهرستان ارومیه، از جمله این ملانژها در شمال باختری ایران محسوب می گردد که شامل سنگ آهک با لایه های رادیولاریتی، شیل، دیاباز، سنگهای بازالتی، میکرودیوریت، آندزیت و سرپانتینیت می باشد. سن دگرشکلی و جایگیری ملانژها در سن سنجی به روش آرگون - آرگون، ۹۴ میلیون سال تعیین شده است که نشان می دهد این مجموعه در فرآیند کوهزاد زاگرس و پس از برخورد قاره- قاره ایران مرکزی و عربستان روی پوسته جای گرفته است. با توجه به مطالعات آزمایشگاهی، صحرایی و موقعیت زمینساختی منطقه، مکانیسم تشکیل آمیزه های رنگین دالامپر، تکتونیک و رسوبی در محیط برخورد قاره می باشد. نمود این مجموعه به همراه سکانس افیولیتی و زون شکل پذیر سرپانتینیت، در امتداد روراندگی اصلی زاگرس و ناشی از عملکرد آن در حاشیه فعال قاره ای در شمال باختری کوهزاد زاگرس صورت گرفته است. کلید واژه ها: آمیزه رنگین، سرپانتین، کوه دالامپر، تکتونیک ارومیه

Abstract:

Melanges play a key role in the interpretation of orogenic belts, including those that have experienced deformation and metamorphism during continental collision. The coloured mélange of Dalamper area in southwest of Urmia, contains limestone, shale, diabase, basalts, micro-diorite, andesite and serpentinite. This complex has sited on the surface during the Zagros Orogeny and central Iran and Arabia; continent-continent post-collisional processes about 94 Ma by $^{40}\text{Ar}-^{39}\text{Ar}$ geochronology. The mechanism of forming the coloured mélange of Dalamper area according to the field investigations and tectonic setting of the area, is tectonics and sedimentary within the continent-continent collision system. Appearance of this complex with ophiolite sequence and serpentinite ductile zone is along the Main Zagros Thrust and illustrates active continental margin at the northwest of the Zagros Orogeny.

Keywords: Coloured mélange, serpentine, Dalamper, tectonics of Urmia

مقدمه :

ملانژها یا آمیزه های رنگین که به طور پراکنده در نقاط مختلف جهان مشاهده می شوند، بخشی از گوه های به هم افزوده در کمربندهای کوهزایی برخوردی را به خود اختصاص می دهند که این منشورهای فزاینده، روی زون های فرورانش شکل می گیرند. با توجه به فرآیندهایی که سبب تشکیل آمیزه ها می شوند، آنها را به محیطهای تکتونیک کششی، حاشیه های فعال قاره ای، مناطق دارای تکتونیک امتدادلغز، زونهای برخوردی و یا تغییر شکل درون قاره ای مربوط می دانند [۳].